

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань запобігання і протидії корупції

14 вересня 2016 року

Веде засідання Голова Комітету СОБОЛЄВ Є.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, доброго дня! Всіх дуже радий бачити, давайте розпочинати наше засідання. Всі знають, для чого ми зібралися. Є судді, які заявили про корупцію і факт тиску в своїх судах. Це, з одного боку, безпрецедентний вчинок, з іншого боку, дуже важливий вчинок, який ми з вами обов'язково маємо тримати на парламентському контролі. Якщо ми не будемо захищати таких людей, якщо ми не будемо разом з ними доводити ці справи до розслідування і до покарання відповідальних у випадку підтвердження фактів, тоді ясно, що таких людей буде меншати. Якщо навпаки, інші судді побачать, що можна долати в своїх судах кругову поруку, тоді їх буде більше.

Я скажу для членів комітету, що в нашій історії вже є один успішний випадок захисту такої людини. Я думаю, багато з вас пам'ятають полковника Віктора Лук'янчука, льотчика, який свідчив у військовій експертизі проти одного з керівників Генерального штабу. Він був на засіданні нашого комітету, і ми тоді попередили і Міноборони, і Генеральний штаб, що ми будемо тримати на контролі, чи в нього не буде проблем з кар'єрою. Проблеми були. В тому унікальному центрі підготовки випробувань, де він працює, спробували зробити реорганізацію так, щоб вона завершилася без полковника Лук'янчука. Але, оскільки ми з вами цю ситуацію тримали на контролі, я неодноразово писав звернення з цього приводу до військового керівництва, полковник досі працює на благо Збройних Сил Батьківщини і інших льотчиків, яких він вчить.

Я думаю, що на цьому прикладі ми маємо розпочати і сьогоднішню зустріч. Я одразу скажу, що головний ініціатор – це "Автомайдан", зокрема Роман Маселко, який фактично виступає адвокатом цих суддів. Я прошу

Романа коротко ввести в курс справи щодо останніх подій. Далі ми заслухаємо самих суддів, які до нас приєдналися. І потім відповідно обговоримо з тими відомствами, які відповідають за розслідування і прийняття рішень: що зроблено, що не зроблено і як це можна зробити.

Прошу, Роман Маселко.

МАСЕЛКО Р. Дякую, Єгоре. Всім – доброго дня.

Я, справді, є представником "Автомайдану" і адвокатом, який займається в основному справами Майдану. Я трошки виправлю Єгора. Насправді, я не так виступаю як адвокат, ну мається на увазі процесуально як адвокат цих суддів, я є більше як активіст, який завдяки "Автомайдану" ці справи, ну зокрема, по Бондаренку, справді, була публічно досить висвітлена і піднята на досить високий рівень для того, щоб можна було контролювати. І зараз ми ініціювали цю... засідання, власне, як громадська організація, як активісти і для того, щоб подивитися, що відбувається з такими справами.

А от як адвокат... ну в принципі як і активіст так само, я працюю з справами Майдану і, зокрема, по справах суддів. Я нагадаю, що так звані судді Майдану – це понад 330 суддів, які, на моє переконання, вчинили тяжкий злочин (375 стаття, яка передбачає від 5 до 8 років позбавлення волі). І всі ми про це знаємо, всі пройшли ці суди, і всі знали, всі бачили, як ці суди відбуваються.

Зараз відбуваються кримінальні провадження. Багато цих кримінальних проваджень, але є величезна проблема. Всі вони буксують через що? А через те, що 375-а є дуже специфічна стаття, яку дуже важко доводити. Тобто завідомість, тобто умисел довести досить складно. І це, можливо... можливо, якщо довести, наприклад, тиск або вказівки, безпосередньо вказівки суддям, які були. А ми всі знаємо, що вони були, і питання лише доказів.

Так от, а доказами можуть бути свідчення самих же суддів. І коли в процесі я зустрівся з величезною проблемою, ніхто не хоче говорити. Всі знають, але ніхто не хоче говорити. І раптом я натрапив в Інтернеті на справу

Сергія Бондаренка. Тобто це суддя, який протистояв тиску на нього голови суду, знайшов сміливість відмовити у винесенні рішення. А після того, як почалися переслідування його, він звернувся у правоохоронні органи відповідно до закону, не до активістів, а в правоохоронні органи, в Раду суддів, в прокуратуру і сподівався на його захист. Але його справа була просто банально закрита. І лише після того, я довідався. Коли про цього Сергія, я, звичайно, з ним зв'язався і виявилось, що він ще знає про справи майдану. Тому що в Черкасах. звідки він є, в апеляційному суді, я нагадую, понад 60 активістів було затримано, понад 60. І зараз прокуратура, до речі, з'ясувала, що жоден з них не був затриманий на підставі реальних доказів. всі вони були невинні, всі, крім одного, там якісь були докази, але всі інші 60... Так от, пан Сергій погодився дати свідчення, був перший, який давав свідчення в справах майдану. І цей приклад його, ми одразу це публічно заявили і цей приклад його спонукав інших судій давати покази, після нього пішли інші покази. Тоді він був, півтора роки тому він став реальним прикладом про те, що це можна робити і що це дає результат. Через півтора року він вже став антиприкладом, тому що його приклад зараз вже не стимулює, а стримує і ми про це поговоримо, чому так.

Але ініціювали ми це засідання в першу чергу для того, щоби реально підтримати і сказати про проблему чесних суддів, суддів викривачів, які не просто виносять законні рішення, але вони ще знаходять силу в собі відмовити у тиску на них, які, прохання винести незаконні рішення і більше того відмовити. А ще задокументувати це і почати юридичний процес, хоча кожен суддя зобов'язаний це зробити, але одиниці це роблять. І більше того, через 2 роки після, 2-2,5 роки після тих подій, вони не зламалися, не купилися, а пропозиції були і продовжують далі боротися за справедливість і за реальні зміни в судовій системі. При цьому вони, справді за 2,5 роки їх там вже з усіх сторін передивилися, і скажімо, якби на них щось було знайшли би вже давно, нічого не знайшли. Реально чесні, справедливі, скромні судді. І, скажімо, активістів часто звинувачують, що ми є ворогами суддів чи

ворогами судової системи, ми працюємо на її дискредитацію. Насправді, ми є найпалкішими прихильниками чесних судів і чесних порядних суддів. І ми готові їх шукати, і підтримувати, і максимально популяризувати. І, якщо чесно, судова система, судова влада, самі судді, орган, який здійснює відповідні функції в судовій системі, повинні були таких суддів на руках тримати, тому що це є, на руках носити і пока, зробити своїм символом і прапором для відновлення довіри, тому що показати от чесні судді, які є порядні, от подивіться. Але, що відбувається? Насправді нам доводиться захищати цих суддів в першу чергу від самих суддів. В перші чергу атаки ідуть зсередини системи, і це зрозуміло чому.

Тепер я скажу, чому дуже важливо ці справи все ж таки розглянути. Чому, власне, зараз тільки, власне, тепер. Ну, по-перше, ці справи не є справами виключно судді Бондаренка і виключно судді ... Якщо подивитися до кожної справи, це є, вона от в комплексі дуже красиво і дуже яскраво демонструє всі проблеми, які існують в судовій системі. І, власне, ці справи, якщо ми їх доведемо до кінця, вони можуть або запустити необхідний процес, або навпаки загальмувати. Ключове в цих справах, що є, це є вирішення справ через тиск з боку влади або з боку голів, суддів. Ми зараз боремося з корупцією, боремся з різними негативними явищами, але я вам скажу так, на моє переконання і на переконання багатьох експертів, корупція менш шкідливе, скажімо, явище ніж, от, тиск з боку голів суду чи владних кабінетів, замовні рішення. Чому? В корупції ви можете, ну, тобто суддя може відмовитись, це його бажання, хоче взяв, хоче не взяв, і виніс там. А от проти тиску виявляється відмовитись досить тяжко. Більше того, власне, через такий тиск і через замовні рішення корупція і підпитується. Чому? Тому що це є гарантія, що корупціонера потім не засудять. Чому? Тому що я виконав певний ряд замовлень з боку голови адміністрації, місцевої адміністрації, прокуратури, ще звідкись, а тепер мене ловлять на хабарі. Звичайно, що я іду й кажу: "Слухайте, я ж ніби розумію вас..."

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе.

Я думаю, що члени комітету мають багато інформації і розуміння цієї ситуації. Давайте перейдемо до розгляду конкретної справи судді Бондаренка. Я би попросив на початку включити відео, де задокументовані факти тиску на нього. Наскільки я розумію, експертиза визнала це відео автентичним. Перепрошую, йдеться про аудіозапис.

МАСЕЛКО Р. Може просто спочатку розкажемо, а потім вже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте буду комітет вести я. І суддя є тут сам, він зможе розповісти про останню інформацію щодо цього.

Включіть, будь ласка, запис.

(Перегляд аудіозапису)

Суддя Бондаренко, який зробив цю ситуацію публічною з нами. Ваша честь, прошу вас розповісти, що, власне, зараз відбувається, і які результати тих розслідувань, що ви ініціювали.

БОНДАРЕНКО С.І. Як в засобах масової інформації, так і всім загальновідомим, що основним методом втручання в діяльність судді це відбувається через голів суддів. Це всі знають, я дивлюся також телебачення, народні депутати приходять, розказують цю проблему. Просто, якщо це просто говориться на даному конкретному випадку, показано, як це все відбувається.

Особи, зацікавлені у відповідному судовому рішенні, перш за все звертаються до голови суду. Після цього голова суду викликає в службовий кабінет або просто в коридорі, на вулиці доводить до відома судді побажання. Тобто довести суддю, потім, навіть якщо звернеться в будь-які органи, передбачені законом, він це не зможе фактично довести це втручання, бо немає доказів. На цьому все і закінчується. Якщо відмовляєшся ти у виконанні цих побажань, вказівок, це не побажання. Це побажання в лапках, це вказівки. То відповідно одразу з тебе вимагають написати самовідвід і вводять туди потрібного суддю, який і приймає рішення. На запису ви це почули. Це такі методи існують, як, конкретно яку справу, щоб розглядав нужний склад суду.

Написати відвід для цього закону визначені підстави. Вони є там норми чіткі, і є одна норма не чітка. Тобто така оціночна норма. Але безпідставне написання самовідводу або його ненаписання, або незадоволення це є підставою для притягнення. Це порушення присяги. Це відмова від виконання функцій правосуддя.

Чи є можливість у судді відмовитися виконувати ці вказівки? Судячи із мого досвіду, немає. Бо відсутній будь-який взагалі захист.

Керівники судової установи, говорячи про тиск, постійно піднімають питання – лише тиск, який іде від громадськості, і жодним чином ніколи не говорять про те, що відбувається всередині судів і як тиснуть в суді. Я проти будь-якого взагалі тиску, від кого б він не надходив, тому що в таких умовах дуже складно виносити рішення.

Але якщо говорити про громадськість, я не говорю про те, коли фізично просто блокується склад суду в залах, в кабінетах, будь-де. Тобто фактично не дається можливості взагалі навіть суддям... були такі випадки: в туалет виходить, блокується суд. Я беру про те, коли громадськість просто виходить з плакатами і намагається довести свою позицію наскільки вона можлива, довести до відома того ж самого суду. Чи що громадськість по суті може зробити? Постояли з плакатами, показали свою позицію, тобто фактично вплинуть вони ж фактично не можуть. Інше питання – це голова суду. Але знову повністю заперечується те, що голова суду може впливати на суддю, мотивуючи це тим, що його повноваженнями... фактично в нього такі повноваження, які не дозволяють йому це зробити.

Якщо подивитися Закон "Про судоустрій і статус суддів", дійсно, повноваження голови суду, якщо дивиться, там, дійсно, складається враження, що голова суду практично не може впливати на суддю. Але це обман. Всі можливості, всі схеми поховані в інших статтях. Одне із суттєвих як проходить втручання в діяльність судді, це головою суду. Це ключовим моментом є посада керівника апарату суду. Керівник апарату суду – це ключова посада в суді, від якої повністю все залежить, і по закону вона

персонально несе відповідальність за організацію роботи суду. Від неї все залежить. І в тій самій нормі передбачено наступне, що керівник апарату призначається, звільняється, притягується до відповідальності і заохочується тільки за поданням голови суду. От в цьому заключається проблема, бо суддя фактично не може на керівника апарату ніяким чином вплинути. Є один механізм, я зараз його пізніше скажу, він був застосований в нашому суді, тільки вже в 16-му році, який був повністю знищений головою ДСА.

Так от, з 12-го року, коли призначається головою суду Бабенко, значить, спочатку його Вища рада юстиції призначила. Одразу спочатку його заступником призначили, через два місяці головою. Одразу відбувається втручання в мою діяльність. Викликається по конкретних справах і вимагається розказувати, яке ти будеш виносити рішення. Тобто ще рішення немає, ще немає нарадчої кімнати, ще немає засідання, ще ми не слухали справу. Хоча тут треба розуміти, що в апеляцію надходить справа фактично готова. Тобто ти коли читаєш її, вивчаєш, фактично якась в тебе думка складається.

Перше питання одразу ж виникає, чого я по закону я не повинен йому, не можу і не повинен цього розказувати.

І друге питання, яке виникає, чому ти хочеш це знати. Отримає відмову, застосується, у нас є така функція, як надання методичної допомоги. Міняється, ініціюється зміна суду на проблемний суд, в якому надано давати методичну допомогу. Ну, далі йдуть наступні справи. Пік наступає, це 13-й рік 20-го листопада 2013 року.

Да, забув ще сказати. Попутно, як його тільки призначають в 12-му році, відразу у нього з'являється автомобіль "тойота кемрі". Як в подальшому потім уже вияснилося, виявляється, що ця "тойота кемрі" зареєстрована... власником є ПАТ "Азот". Це представницька машина, причому ну наскільки я зовні дивився, то вона отримується десь в там самій дорогій комплектації це десь 50-60 тисяч доларів. Точно я не можу вам сказати.

З'являється ця машина. 20 листопада 2013 року надходить до апеляційного суду Черкаської області справа за позовом ПАТ "Азот" до простої фізичної особи – людини, вчительки – про виселення. В цей же день мене викликає голова суду і говорить: "Вибачте, но мені соромно про це говорить, але факт є фактом. Нада виносити на користь "Азоту", бо вони нададуть нам приміщення відгулять День суду". Тобто на терези правосуддя, з однієї сторони, покладено відгулять День суду, на інші терези покладено взяти і викинути людину просто на вулицю з житла, яке захищене Конституцією, законами захищене. І виселення це – ну серйозні речі.

Я повертаюся в службовий кабінет, я нікому нічого не говорю і до цього йому нічого не говорив. Там просто нема ніякого сенсу, щось там розказувати, просто безсмысленно.

5 грудня 2013 року колегія суддів в моєму складі (я – головуючий доповідач) виносимо рішення проти ПАТ "Азот".

6 грудня він викликає мене в кабінет, відбувається та розмова, яку ви зараз почули її не повністю, хоч вона й неприємна, але опять же вона є. Відбувається ця розмова, ну і йдуть погрози.

Я, чесно кажучи, ну я не чекав, що вони обернуться тим, що вони в подальшому... чим це все обернулося, бо як би судді, інтелект, є вища освіта, є як би... ну може вчасно... десь всі ми робим помилки, може вчасно десь треба зупинитися. Хтось десь це...

Але після цього починається... це те, до чого я розказував, як дезорганізується робота. Представте, що функція роботи ваша заключається в тому, що вам дають на роботі завдання писати на оцьому листку. Для цього вам потрібно, як мінімум, листок, і ця ручка. Ручку у вас беруть і забирають. Ви зможете цю функцію виконувати? Приблизно на цьому рівні, коли дезорганізується робота суду, суддя він виконує, але це важко робити.

Так от уже 18 грудня 20... року вони створюють мені додаткові підстави для відводу, тому що незаконно було розподілена на мене справа. Є ухвала суду. Я одразу написав ще один самовідвід. Є розглянутий цей

самовідвід, є ухвала вказана у тому числі, що був порядок... порушений порядок розподілу справ. Чому вони хотіли цю справу, щоб вона... я в склад її ввійшов? Тому що по цій справі три роки на мене розглядалася скарга цими учасниками Вищої ради юстиції, як би ставилось питання про звільнення. Це було, я цього не отрицаю. Але в результаті було відмовлено у притягненні мене до дисциплінарної відповідальності. Тому відповідно Бабенко, розуміючи про те, що це конфлікт і до мене є претензії у сторін і в будь-якому випадку буде написана на мене скарга, вони просто змушують розглядати справу.

Дальше. 26 грудня 2013 року переводиться мій помічник на іншу посаду. 28 грудня я вношу подання про призначення іншої особи, про призначення помічника, 28 грудня 2013 року відмовляється в призначенні.

В лютому 14-го року дається вказівка канцелярії від мене ніяких документів не реєструвати. Не відмічають, здаю справу в канцелярію суду отметку не ставлять, тобто справу беруть в урну викидають. І я получається... Проти мене і кримінальна справа можливо, ну, дисциплінарна відповідальність точно бо мій підпис стоїть.

Надають справи без одночасного підпису, знову кидають справу, підпису не ставиш, через тиждень приходять розписуйся за справи, ти вже повністю не пам'ятаєш бо справ багато, які ти справи получав, це нада їх, ну, якби технічно це важко.

Далі. В липні 2014 року я вношу подання ще на одного помічника. Дівчина з червоним дипломом, закінчила юридичний заклад, тільки закінчила. Для неї суд, а тим більше апеляційний, це знаєте щось було як світіліще якесь. Аж в жовтні призначають помічником і одразу просто з нею знущаються, я не хочу повністю якби розказувати, ну, її морально знищують. Результат наступний. Привітання з новим роком вони переіначують, на який вона не йде, а знаходиться в мене в кабінеті виконує безпосередньо свою функції, вони вже це привітання роблять, що це начебто вже була нарада, порушують дисциплінарне відносно неї провадження і притягують її до

дисциплінарної відповідальності, догану дають. Вона не витримує, вона молода, ну, це будь хто б не витримав. Батьки плюс сказали звільняйся, тому що, вона звільняється. По ній є пояснення, вона дає покази. До речі, по її показах в подальшому Бабенко її викликав, і намагалися, як би отримується підкуп, бо він пропонував: ми погарячилися, відмовимось від своїх показів, а ми тебе візьмемо назад, на роботу. Отак це все відбувається.

Відмовляють мені заборгованість по відпустці ще 2012-2013 рік, відмова. Даю розпорядження, сторони просять роздруківку технічного запису судового засідання, це пряме право кожної сторони, визначене процесуальною нормою. Даю розпорядження як головуючий по справі – не виконують.

За постійне хамство і образи я вже мовчу. Це відбувається фактично кожен день, і оце те, що там почули, це ще цвіточки від того, що я вислухав. Там мені приходить, щоб звертатись і захищати, це мені треба судитись і фактично кожного місяця, або позов подавати, або до Ради суддів писати, або в кваліфікомісію писати. Це постійно, і мені це просто не дає можливості робити.

З останнього я скажу, тільки за шість місяців останніх. USAID запрошує на круглий стіл. Якби це запросили Бабенка, він би видав би наказ про відрядження, оплачуване відрядження і за державний кошт поїхав. Я не прошу цього, я знаючи про те, що вони мої документи не реєструють, пишу заяву за власний рахунок, вони видають у той день, що мені треба їхати, за 20 хвилин до закінчення робочого дня видає наказ про надання мені цієї відпустки, тобто день відпустки вже закінчився, неможна цього робити. Видається наказ.

Доорганізувались роботу суду до того, що мене визначає в колегію по розгляду справ, які назначені в один день, на один і той же самий час, але зовсім в різних приміщеннях. Як мені в засідання потрапити і в одне, і в друге, мені літати, чи як, ну як це можна технічно просто, фізично я, вірніше, не можу цього робити.

Далі. Змінюють порядок заміни судді, який відсутній. Я пишу доповідну записку, знову через пошту все з ними спілкувався через пошту, щоб якось фіксувати, що це відбувається. Але засідання назначені, допустимо, за 2-3 неділі на четвер, у мене два дні до засідання залишається немає судді, який зі мною в складі суду. Я доповідну записку через пошту просто не можу направити, бо вона не встигне дійти, а люди вже викликані, вони потратять кошти, приїдуть на судові засідання. Вони беруть повертають не подобається доповідна записка, при чому жодної відмітки про це не стануть. Якщо стане питання відповідальності на мене знову напишуть скаргу, знову я буду винуватий, два дні сварилися з ними, поки вони все-таки поміняли суддю, який не був...

В цей день слухалась ще одна справа, але по ній вже Бабенко не викликав, він дав вказівку двом, тим, що у мене в складі суду, щоб ви розуміли її значення – це розкрадання "Родовід-банку", порушена справа була Службою безпеки України, кримінальна, я тільки цивільні слухаю. Кримінальна справа порушена була, і в цих обвинувачених познаходили майно, чи підсудних... обвинувачуваних на той час, познаходили майно і поарештовували його. І частина цього майна знаходилась на території Черкаської області, вони розробили схему, пред'явили позов, перша інстанція його добросовісно задовольнила, коли надійшла справа і попала до мене, я цю схему побачив, плюс їхня юридична не охайність і не уважність породила те, що коли вони розробляли і робили документи потрібні, вони наробили помилок, я це все побачив, побачив цю схему. Але все-рівно двоє голосують проти мене, у мене залишається право окремої думки, я його викладаю. І в результаті касаційна інстанція скасовує і рішення і апеляційної інстанції, першої інстанції, передає на новий розгляд. Щоб ви розуміли, в тій справі, це елементарне саме, там даже позов був пред'явлений. Це виведення майна з-під арешту, щоб ви розуміли. То єсть "Родовід банк" розікрали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша честь, ми дуже добре розуміємо, що ви відчуваєте. І дякуємо за дуже гарну ілюстрацію, за допомогою яких механізмів тиснуть на суддів.

З вашого дозволу, давайте заслухаємо органи, які мали відреагувати на вашу заяву. Якщо у вас є щось значуще, то ви додайте, а потім поговоримо про те, а що, власне кажучи, після цього відбулося.

БОНДАРЕНКО С.І. Що я використав, і що законом передбачено для захисту судді. 21 жовтня звертаюсь до... з наданням всіх подій, надання доказів до Ради суддів загальних судів. 5 листопада 2014 року подаю заяву в прокуратуру Черкаської області про втручання, в грудні 14 року до ВККС та до ВРЮ в моїх інтересах звертається народний депутат Каплін. Одне з ВРЮ, 22 грудня 14 року за вихідним номером звернення перенаправляють до ВККС, 14 квітня 2015 року я звертаюсь до Ради суддів України, – жодного результату, жодного! Це дає, бездіяльність оцих органів привела до того, що... Я, коли звертаюсь, то я розраховую як мінімум хотя би це припинилось. Нічого не припинилось, все продовжується. Припинилися лише явні злочини, ті, що мені підпалили автомобіль, а потім через дві неділі після цього двоє осіб уже під квартирою ждало. Оце припинилось, і то, я думаю, тимчасово, дякуючи лише журналістам і громадськості, які не дають просто як би, щоб ця справа затихла. Але, я думаю, воно продовжиться в подальшому. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, за законом подібні інформації, подібні свідчення має розслідувати прокуратура. Суддя розповів, що він звернувся і Вища кваліфікаційна комісія суддів. Генеральна прокуратура, я так розумію, традиційно, зайнята?

СОРОЧИК Ю.Ю. Так, вони працюють і пообіцяли, що нам за підписом військового прокурора... заступника Генпрокурора Анатолія Матіоса, не звернення, а пояснення буде надіслано. Ми чекаємо з хвилини, на хвилину, ніяк не може дійти вже дві години...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо пояснення надійде під час засідання, я його оголошу.

Голова Вищої кваліфікаційної комісії суддів пан Сергій Козюков з нами. і я надаю йому слово, щоб він нам розповів про те, як ВККС сприйняла це звернення і що з ним зараз відбувається. Прошу.

КОЗЬЯКОВ С. Вітаю, шановні колеги, я просив би можливості пару хвилин зробити вступ про функції ВККС тому що це надзвичайно важливо, а також статус на сьогоднішній день взагалі роботи. Не так часто запрошують представників ВККС у Верховну Раду, останній раз і перший раз мене запрошували на засідання фракції "Самопоміч" перед голосуванням щодо змін Конституції, це був, мабуть, перший раз, а сьогодні другий.

Тому дуже важливо те, що я зараз скажу. Комісія в цьому складі після перерви в дев'ять місяців, яка була викликана прийняттям Закону про відновлення довіри до судової влади, тоді всіх звільнили членів комісії, а комісія не працювала дев'ять місяців. Це трошки менше ніж Вища рада юстиції, яка не працювала 13 місяців. У нас накопичилися на той момент, не розглянутих більше 10 тисяч дисциплінарних скарг – це надзвичайно важливо пам'ятати.

На сьогоднішній день у нас працюють 14 членів комісії, ще недавно я казав, що з них 10 суддів, або суддів у відставці, з минулого тижня у нас 9 суддів у відставці працює членами комісії, Верховна Рада звільнила більше 500, пам'ятаєте і одна суддя. Чотири – це адвокати і науковці одночасно. Я сам не є суддею, в минулому житті, я був адвокатом, призупинив свою діяльність і викладач Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Це вперше в історії комісії, коли голова комісії не є адвокатом.

Нагадую... Суддею, вибачте. Вибачте, я є адвокатом, да, але призупинив. Дякую за поправку.

Хочу також сказати, що кожен місяць, шановні колеги, до нас надходить тисячу та більше скарг додатково. В середній європейській країні,

в такій як Польща або Франція, це 300-400 на рік. Коли вони приїжджають до нас і дізнаються про ці цифри, ну, вони не вірять, ну, до останнього моменту не вірять, навіть, коли ми показуємо наш документообіг вони все одно не вірять, а так і їдуть.

Якщо повернутися до цієї справи, хочу зробити, ну, одну ремарку надзвичайно важливу. Якби я не прийшов сюди у вас би був сумнів. ну, так само як до інших органів, які зараз не прийшли, да, бо бояться або не хочуть, або їм дискомфорт. Коли я зараз прийшов то будь-яке рішення яке ми приймемо в цій справі, а ми приймемо зараз і я поясню як ми це зробимо і чому, да, я зараз надам інформаційні докази.

Може бути легко, легко, хочу підкреслити, оскаржено в Вищому адміністративному суді, а там досить багато, колега, який тільки що виступав, Його честь, знає про рішення Вищого адміністративного суду щодо рішень комісії, які не влаштовують суддів, в тому числі по дисциплінарних рішеннях наших, в тому числі в процедурі оцінювання, яке ми почали у лютому цього року, яке інколи помилково називають переатестація. Досить багато наших рішень скасовано. Так от, стаття 102 Закону про судоустрій і статус суддів, написано так: "Будь-який тиск на членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України забороняється". А от же, незважаючи на це, я зараз надам інформацію, яка вже є у ініціаторів сьогоднішньої зустрічі, зокрема, у Романа Анатолійовича Маселка. Я дещо буду скорочувати, тому що, якщо я буду це вимовляти зараз, я ще раз хочу сказати, а сьогодні присутні не тільки я, а ще і заступник голови комісії, Петрук Микола Васильович, голова дисциплінарної палати комісії, суддя Верховного Суду у відставці, і Макарчук Михайло Андрійович це секретар дисциплінарної палати і суддя Вищого спеціалізованого суду також у відставці з минулого тижня. Ми... ще, раз хочу підкреслити, не боїмося ми готові відповідати на питання.

Тепер щодо цього, цієї ситуації, у нас не одна скарга стосовно цієї ситуації. Для нас... широко зараз обговорюється взагалі ця ситуація, а у нас не одна скарга. Коли у нас надходить не одна скарга, а перша до нас

надійшла, Єгор Вікторович, здається з Генеральної прокуратури за листом, який ви туди направили, от у мене тут написана довідка 29 квітня 2015 року.

Після цього ми почали... вона була розподілена, ще раз хочу сказати, коли розподіляється скарга, яка надходить, вона в автоматизованому режимі комп'ютер розподіляє серед членів комісії залежно від навантаження. От вона упала там, на кожного члена комісії зараз приблизно тисячу 200, тисячу 300 інколи тисячу 500 не розглянутих скарг. Упала на когось і вона як правило йде в кінець, звичайно, для нас майже всі скарги, крім деяких, про які я зараз скажу, однакові. Коли дійшли руки у члена комісії, це суддя у відставці, також дама, дійшли руки, надходить друга скарга. От перша надійшла 29 квітня, 16.05 вже від адвоката Маселка, 16.07.2015 року знову, 14.05 – ще одна, вже коробка, 03.06 – народний депутат Гарбуз, а також колективне звернення Капліна, Сугоняко і так далі. 18.11.2015 року, 07.2015 – ще два повторні звернення Бондаренка, про що він тільки що казав. І далі інші є провадження, всього у нас 8 звернень від 10 осіб. В таких випадках, комісія, практика комісії об'єднувати таку кількість скарг, навіть якщо не одна, а дві, наприклад, я вже не кажу про вісім, об'єднуються.

Тут присутній Сергій Анатолійович Лещенко, який нам в 15-му році направив звернення щодо кримських суддів. Також від заступника Генерального прокурора надійшло аналогічне звернення. Там більше 300 суддів, там не стосовно одного судді 10 скарг, а там більше 300 суддів, і ми їх теж ці справи об'єднали в одне, тому що вони стосувалися однакового порушення. Це я ще раз кажу, практика комісії. Коли 1,5 тисячі скарг на одного і 12 тисяч скарг на всіх, то це є правильним і методологічно, і допомагає в прийнятті рішення.

Тепер, 5 вересня. А, надзвичайно важливо. Тут фігурує запис, ви його всі почули. Ми також слухали цей запис, і навіть я послухав, хоча я не займаюся цією справою і не маю права як голова комісії, і взагалі ніколи немау таких випадків, не втручаюся в конкретну справу. Мені було цікаво, тому що колега Маселко розказував про цю історію, і на мене приходять

звернення. Я вирішив подивитися запис. Раніше, ніж я подивився навіть, раніше член комісії направив в Генеральну прокуратуру запит про знаючи про те, що там кримінальне впровадження ну, чи є фоноскопична експертиза. Нам була відповідь про те, що є декілька експертиз, в яких є різні думки, і що Генеральна прокуратура направила, це у них це називається "узагальнена експертиза", і складено було повторний експертний висновок, про що ми від Горбатюка отримали 26 серпня 2016 року лист про остаточний висновок. Що це дійсний запис, що там немає там врізок і так далі, і так далі. Ще раз хочу підкреслити, це було 26 серпня. 5 вересня, як тільки члени комісії вийшли з відпустки, ну, які були в відпустці, у нас, ну, ми отримали кворум. 5 вересня, це є дуже важлива ця дата, тому що, ну, не було сумнівів, що це було ще до того, як ви мене, Єгор Вікторович, запросили на цю зустріч. Було прийнято процедурне рішення, хочу ще раз підкреслити важливий момент, комісія працює в адміністративній процедурі, саме яка оскаржується потім в суді, якесь порушення чи там ні. Було прийнято рішення про призначення дати, називаю вам дату, на 16 вересня, де буде розглядатися питання про об'єднання всіх цих справ, що я сказав. А на 27 вересня призначено засідання на якому буде розглядатися справа про відкриття дисциплінарного провадження. Серед цього, що я сказав, нам надходили матеріали також з Вищої, з Ради суддів України, які нам надзвичайно важливі. Чому ці матеріали важливі? Тому що йде конфлікт між суддями. Конфлікт відкритий, не так часто, ну, я підтверджую, що не так часто цей конфлікт є, про такі конфлікти ми дізнаємося або в дисциплінарних справах, або от на весні, ну, жаль, що мало, хто з депутатів приходив подивитися, бо у нас пряма відео трансляція була процедура оцінювання, де судді про це розказували, або в цій процедурі оцінювання. Серед найбільш гучних таких конфліктів, які закінчилися, ну, сумно для суддів, був конфлікт в одному з районних судів, районних судів в Херсоні. Конфлікт тривав два роки і, ну, найбільш гучно, і розглядався в тому числі Радою суддів, вони там досліджували це, там, взагалі, був кошмар, там вони плювали один в одного, там сексуально

ображали, про що нам казали в засіданні, билися там один з одним. Президент, врешті-решт ідучи на зустріч Раді суддів, фактично, ліквідував три районні суди і можливо ... і утворив один міський суд, туди ми переводили суддів. не всіх перевели, ну, знаючи про історію, де кого з них. Але от така теж була гучна історія. І ще я хотів би, ну фактично це все, що я хотів сказати, я готовий відповідати на питання, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію...

КОЗЬЯКОВ С. Єдине що, колеги, я на жаль, тільки сьогодні, коли вже прийшов і отримав матеріали, тут у зверненні Автомайдану написано, що пропонується проаналізувати роботу ВККС. Я б хотів уточнити в якій процедурі, бо якщо ми будемо шуткувати таким, то я б пропонував би працювати все-таки серйозно і професійно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що "Свобода" на звернення громадських організацій має залишатися не тільки в межах цього комітету. Безумовно, ми зараз заслуховуємо тільки розслідування справ двох суддів, які відверто заявили про тиск.

Пане Сергію, дякуємо і за прихід, і за інформацію. Для розуміння, якщо 27 вересня ви відкриєте власне провадження, скільки зазвичай часу треба для того, щоби прийняти рішення.

КОЗЬЯКОВ С. Два є фактори: перший фактор називаю і зразу реагую на нього: 30 вересня набере чинності нова версія Конституції, звичайно, в частині судоустрою і змін до судоустрою, і в частині правосуддя, вибачте, і Закону про судоустрій статус суддів. Якою, зараз, зараз, по тому закону, який діє, комісія відповідає за дисциплінарні провадження щодо суддів першої і другої інстанції. Вища рада юстиції відповідає за дисциплінарні провадження стосовно суддів вищих спеціалізованих судів і Верховного Суду, тобто там 330 суддів, а всі інші – це наші.

Прийнято рішення об'єднати в одному органі дисциплінарні провадження, це буде Вища рада правосуддя. Тобто ми зобов'язані справи від нас передати туди, 13 тисяч, не знаю, це п'ять ... чи скільки, чи менше.

Але з тих, що відкриті вже нами, написано в "Перехідних положеннях", ми зобов'язані завершити.

У нас, колеги, я хочу ще сказати, що у нас ще на відкриття дві сотні суддів з Криму знову і декілька там десятків суддів із так званих ДНР, ЛНР, які були суддями у нас, а тепер вони там працюють начебто в їх судах.

А тому, якщо буде відкрито, ми вже будемо відкривати, працювати по перехідних положеннях і завершувати. В наших інтересах процедурних, зараз скажу чому, завершити цю ситуацію якомога скоріше, але в межах процедури. Процедура така: ми відкриваємо, досліджуємо в стані, призначаємо засідання, 10 днів даємо, даємо, там 10 днів має бути після виклику судді. Суддя може перший раз не прийти. Не прийшов, тоді ми одразу призначаємо наступне засідання, найшвидше яке буде, найближче, і вже можемо розглядати за його відсутності.

Чому нам, ми хочемо прискорити це? Я розумію, це не предмет цього засідання, якщо захочете, можна в іншому. Ми зобов'язані відповідно до Закону про судоустрій, статус суддів, починаючи з 30 вересня протягом 6 місяців провести конкурс у Верховний Суд, у новий. Це надзвичайно складна процедура, тому що ми думаємо, що прийде мінімум 2 тисячі кандидатів, зараз це можуть бути і судді, і адвокати, і науковці, в яких є стаж не менше 10 років. Там величезна кількість нормативних. Там-там треба 5 тисяч тестів, там психологічний тест, там інші тести будуть. Треба не повторити тих помилок, про які ми знаємо, щодо автоматизованої системи, яке у вас розглядалося, да. Ми не хочемо, щоб це було. Я думаю, що два рази – це занадто буде.

Тобто ми, нам потрібно це розглянути швидко. Але ще раз кажу, не порушуючи процедуру, бо Вищий адміністративний суд до цього часу існує, успішно працює і скасовує інколи наші рішення. дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Які запитання серед членів комітету по цьому випадку? Юрій Тимошенко? Прошу, Юрій Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. ...щось додати, сказати хочу.

Дивіться, я би просив пару хвилин. Я би хотів додати, підтвердити оце, що тут розказував Сергій Іванович, конкретним прикладом, де приймали участь 2 члени нашого комітету: я, відповідно, і Володя Парасюк. Щоби ні в кого не виникало сумнівів, що це, може, якийсь такий поодинокий випадок.

Дивіться, я і Володя Парасюк приїжджаємо у Львів до Сидхівського суду. Розглядається справа трьох ув'язнених : Дучак, Кейбіс, Розгон – які вже 5 років сидять в СІЗО без вироку суду. Під стінами суду протесна акція. Друзі прийшли з прапорами, з барабанами, навіть з шинами. Вимагають, протестують проти бездіяльності суду, вимагають, щоб суд нарешті виніс вирок. Нас запрошує до себе головуєчий суду Лесной Сергей Евгеньевич, так. Ми заходимо до нього, застаємо картину. Перед ним стоїть червоний, як рак, головуєчий суду молодий мужчина, він його псячить в хвіст і в гриву. Ми заходимо, він відразу зупиняється, тому іди. А потім садить нас до столу і чітко говорить, що ми зараз з вами все порішаємо, тут я рішаю, вам їх не треба з тими суддями говорити, як я скажу, так і буде. Давайте домовляємося, я вас прошу, ви заберіть цю протесну акцію, а я вам тоді гарантую з свого боку, що буде зроблено, то-то, то-то, наступне. Ну, звичайно, він нас надурив, але не про це. Суть в тому, що він відкрито задекларував, хто тут все рішає і з ким нам говорити.

Але це ще стосовно, ми говоримо головуєчих суддів. Є ще проблема, вона трошки ширша і ще страшніша. Тут треба ще згадати про тиск з боку прокуратури. Ще хвилинку. Дивіться, працівниками військової прокуратури сил АТО в Луганській області було перевищено межі наданих повноважень щодо працівників Білокуракінського районного суду Луганської області. Там у провадженні даного суду перебуває справа щодо Ремеса Романа Романовича, звісно якого 12 липня колегію суддів Білокуракінського районного суду за моїм письмовим зобов'язанням було застосовано запобіжний захист у вигляді особистої поруки. Проте пізніше від осіб, які перебувають у Білокуракіному мені стало відомо про те, ви тільки

вслухайтесь, що прокуратурою розпочато кримінальне провадження за втручання у діяльність судових органів з боку невідомих осіб. А у суботу 13 липня судді Білокуракінського районного суду були допитані в якості свідків. Також 15 липня військовий прокурор Луганського гарнізону разом з охороною, чисельністю 10 озброєних спецпризначенців увірвалися до будівлі суду та оточили сню судді Білокуракінського району суду були допитані в якості свідків. Також, 15 липня військовий прокурор Луганського гарнізону разом з охороною, чисельністю 10 озброєних спецпризначенців, увірвалися до будівлі суду та оточили її, у фойє поставили кулемет з бойовими набоями, робота суду була зірвана, відвідувачі були змушені залишити будівлю суду. І цей прокурор вимагав зустрічі з головою суду Барановим, який головував якраз на цьому суді, коли відпустили людину мені на поруки, для проведення приватної бесіди. І з того приводу було вилучено записи з камер спостережень суду. Наскільки я знаю то право суддів воно ж захищено Конституцією. Ці люди порушують Конституцію.

І дивіться, яка ситуація. Я згадую як пару місяців назад в подібній справі приходив до нас просив захисту один з працівників високопоставлених митниці. І, що? Говорили плакали, балакали, розійшлися, забули. Через два дні чи наступного дня того чоловіка просто звільнили з посади і на цьому все скінчилося. Ми є без дієві. До нас ніхто не прислухається.

У мене є, Єгор Вікторович, до вас особиста пропозиція і до всіх членів комітету, давайте станемо дієвими, давайте примусимо себе поважати в цій державі. В якій спосіб? Кожен з нас... От, я, наприклад, зробив депутатський запит по цим справам, але вони знову дадуть якусь відписку і на цьому закінчиться. Ми подаємо такий, наприклад, звернення, запити до вас, ви їх перевіряєте, кожен з нас, членів комітету, має право це зробити. І в порядку живої черги, якщо вважаєте, що воно варте розгляду, закінчується наш комітет, "різне", на "різне" ви кажете: "от від члену нашого комітету такого то поступила отака то заява, дивіться". Ага розглянули. Що, підтримуємо?

Підтримуємо. Все, по суті даного звернення всі члени комітету підписуються, і уже це звернення іде не просто, наприклад, від одного з нас, а іде від цілого нашого комітету, і ми вже тоді вимагаємо їх, розумієте, прийняти конкретне рішення. не плакаться, не розказувати, як їм важко, а зробити вимогу комітету. Тому що корупція не на місцях, корупція найвища у державі в цьому урядовому кварталі. Якби вони зверху не "кришували", корупції би давно вже не було. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Юрію.

Дивіться, давайте повернемося до розгляду справи про суддів, оскільки ми запросили їх спеціально для того, щоби зробити цю проблему публічною. Я абсолютно погоджуюся з колегою. Насправді це різні частини однієї боротьби. Тут на комітеті ми робимо проблему публічною через те, що це парламент, увага медіа, відповідний статус засідання. Ми можемо публічно заслухати і показати, в чому проблема, ким вона не вирішується, хто пропонує її вирішити. І відповідно звернутися з офіційними юридичними документами.

Ми з вами прекрасно знаємо, що в дуже величезній кількості випадків відбувається саботаж. І тут і я, і Юрій, я думаю, багато колег не один раз застосовували методи прямої демократії. Я думаю, що ота історія з прокурорським кулеметом, а я її знаю від багатьох учасників засідання, вона є дуже показовою, бо вона фактично закінчилася перемогою людей і перемогою закону, так. І це друга частина нашої роботи – організовувати людей для того, щоби закон працював.

Що стосується звернень від комітету, ми з вами завжди це робимо. Просто ми з вами домовилися, що звернення від комітету мають стосуватися топ-випадків, да, коли проблема є національного масштабу. Оскільки до кожного депутата приходять дуже багато звернень, до мене прийшло більше 4 тисяч. Якщо я всі винесу на комітет, ми просто замучуємося голосувати. Тому ми домовилися, що від комітету йдуть тільки найважливіші, а далі кожен депутат відправляє власні, що теж є його повноваженнями.

І я повністю погоджуюся, що без одного, другого і третього нічого не працює. Без публічності, без парламентського контролю багато історій залишаються, люди сам на сам з бідною, без тиску вулиці, без участі народних депутатів в судах, в мітингах, в інших речах. Дуже багато саботажу і неправди, і, безумовно, робота комітету має концентруватися на пріоритетах.

Колеги, якщо немає запитань по справі судді Бондаренка, ми почули план Вищої кваліфікаційної комісії суддів, я повністю підтверджую, що в цьому комітеті заборонено втручатися в роботу будь-якого судового органу, і, безумовно, наглядового органу, яким є Вища кваліфікаційна комісія суддів. Ми можемо тільки в межах парламентського контролю отримати від вас інформацію, яка не є закритою.

Я би попросив тоді перейти до іншої справи, справа полтавського судді, мені Роман підказує, що частина розслідування по Бондаренко ще в поліції було. Перепрошую, тоді давайте ще послухаємо інформацію від поліції оскільки частина розслідування окрім Генеральної прокуратури є в них. Дмитро Бабак, перший заступник Головного слідчого управління Національної поліції. Прошу пане.

БАБАК Д.М. Перший заступник начальника Головного слідчого управління Національної поліції, полковник поліції Бабак Дмитро Миколайович. Дійсно, на даний час слідчим управлінням Головного управління Національної поліції в Черкаській області здійснюється розслідування кримінального провадження, відповідно до матеріалів якого встановлено, 9.07.2015 року в 01.30 до чергової частини на той час Манківського районного відділу міліції по спецлінії 102 надійшло повідомлення від голови апеляційного суду Черкаської області. При виїзді за викликом на місце події, це саме в с.м.т. Маньківка, Черкаської області слідча оперативна група, в яку входив також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Дмитро, я перепрошую, що я вас перебиваю, ви зараз про гранату?

БАБАК Д.М. Так точно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, одну секунду, я поясню всім учасникам засідання, ми з вами зараз обговорювали інформацію і хід розслідування фактів тиску, які оприлюднив суддя Бондаренко. Голова суду Бабенко зараз перебуває у відпустці. Я, до речі, вирішив звернутися до Коаліції громадських організацій "Декларації під контролем", щоби разом з'ясувати, де проводить відпустку суддя Бабенко. Я думаю, це суспільно значуща інформація. І він нам з відпустки прислав лист, де дає свою думку всіх цих подій. У кожного члена комітету цей лист є в копії. Відповідно, в цьому листі він наголошує на інцидент із гранатою, про що ви теж можете дізнатися детальніше. От саме цей інцидент розслідується Національною поліцією, і пан Дмитро про нього почав розповідати.

Продовжуйте.

БАБАК Д.М. Да, продовжую свою інформацію. При прибутті на місце виклику було виявлено в нижній передній частині автомобіля "тойота" прикріплений предмет, зовні схожий на гранату Ф-1. Вже проведено відповідна вибухо-технічна експертиза, яка дала нам висновок про те, що, дійсно, це є штатний бойовий припас гранати Ф-1.

Звичайно, була ця заява зареєстрована відповідно до відомчих наказів МВС і цього ж дня, а саме 09.07.15 року було розпочато кримінальне провадження на ту ... слідчим Маньківського райвідділу за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого статтею 379 Кримінального кодексу України, це посягання на життя судді, пов'язане із здійсненням правосуддя.

Чому саме така кваліфікація? Тому що зразу заявник повідомив про те, що він пов'язує ці дії з своєю професійною діяльністю. Тому як і інші органи досудового розслідування, органи досудового слідства Національної поліції зобов'язані вносити всі відомості до єдиного реєстру досудових розслідувань, які містять відомості про наявність можливих ознак кримінального правопорушення.

На даний час досудове слідство триває, допитані... проведені ряд слідчих розшукових дій, допитані свідки по цьому провадження, проведені ряд судових експертиз. Досудове слідство триває. Підозра на сьогоднішній день нікому не оголошена. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за інформацію.

Отже, переходимо до розгляду наступного інциденту, йдеться про Полтаву. Колеги так само підготували матеріла. Якщо в першому випадку у судді був аудіозапис, то в другому випадку суддя працювала вже разом із представниками правоохоронних органів, і це оперативні зйомки. Я прошу їх подивитися.

(Перегляд аудіозапису)

Це міський голова міста Полтави Мамай у справі про хабар.

Прошу наступний епізод.

(Перегляд аудіозапису)

Тут оперативне відео, яке потребує вже коментаря учасника зйомки. Суддя Гольник, яка покликала на допомогу правоохоронців після того як отримала від міського голови ту пропозицію, яку ви бачили. Вона є з нами, Ваша честь, прошу розповісти про цю історію і головне, що тепер відбувається.

ГОЛЬНИК Л. Давайте, коротко я проінформую, що ж це за справа. Ще в травні 2014 року до мене надійшла справа про адміністративне правопорушення відносно Полтавського міського голови Мамая, який обвинувачувався, був складений протокол про адмінправопорушення в конфлікті інтересів. Він не повідомив склад Полтавської міської ради про те, що будуть видаватись його падчериці земельна ділянка. І з самого першого дня він ухилявся від явки до суду, я була змушена застосувати до нього приводи, потім застосовано, не одноразово при чому, потім розглядала питання щодо неповаги до суду, притягнула його за неповагу до суду, оскільки він по надуманим підставам ухилявся від явки, створював собі штучні підстави для не розгляду даної справи про адмінправопорушення. На

жаль, апеляція не підтримала дане рішення. Ну і в результаті, в підсумку цього після 7 місяців намагання мого розглянути цю справу, а треба зазначити, що я не мала права по закону розглянути справу у його відсутність, тобто, його явка була по закону і є обов'язковою.

З'явилась особа, яка показувала п'ятірню, вона намагалась знайти такі нібито компроміси вирішення цього питання, щоби і дуже уважно прислухались до його пропозиції. І ця особа – це бувший колишній мер, заступник мера Мамая, який, такий вирішує як потім я з'ясувала, вирішує різні питання.

І я зразу ж звернулася до правоохоронних органів і були зафіксовані мої зустрічі, одна зустріч з полтавським міським головою показана, і кілька зустрічей з цим посередником. Причому як ви бачили, прізвище, звучало прізвище Струков – це якраз голова нашого суду. Октябрського районного суду міста Полтави - це центральний суд в місті на території якого знаходяться основні державні органи, органи місцевого самоврядування, саме на території цього району. І він був обізнаний про дану зустріч, оскільки планувалась ця зустріч в його кабінеті. Тільки із-за того, що мене ж інструктували як себе поводити правоохоронні органи, ця зустріч відбулася в іншому приміщенні. Тобто, я розуміла, що голова суду в гарних стосунках, підтримує стосунки з міським головою і його представником по цій справі. А це не адвокат, а бувший колишній керівник міліції, а також він на даний час є керівником громадської організації "Всеукраїнська колегія по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю". Це я для того, щоб ви розуміли, що громадськість буває різна. І використовується для інших, для іншого зовсім.

Це стосовно було зафіксовано цей злочин, і потім, коли, мабуть, з-за витоку інформації міський голова вийшов на брифінг і звинуватив мене вже в тому, що я вимагала ці 5 тисяч доларів., про які посередник, який зазначав при зустрічі казав, я – посередник. Про цю зустріч знає мер і так далі.

Що ж відбувається на даний час. Справа по посереднику знаходиться в суді, вона слухається. Я вже тривалий час, навіть ще коли справа ця не пішла по посереднику, намагалася добитися все ж таки притягнення до кримінальної відповідальності особи, як на мою думку, організатора цього злочину, а саме, замовника міського голови. Оскільки це алогічно, коли людина приходить тобі пропонує гроші, а нібито він діє у власних інтересах і згоден навіть платити такі кошти, а міський голова про це не обізнаний. Це, з моєї точки зору, абсолютно ну, у своїй сукупності підтверджує вину міського голови. Їм, думаю, вважаю, достатньо доказів, якби належним чином проводилося розслідування даної кримінальної справи.

По міському голові, це триває розслідування, фактично імітується на рівні Полтави. Скільки я не зверталася, намагалася і до Генпрокуратури достукатися, була на особистих прийомах і в місті Полтаві у прокурора області, мені прямо заявляли на той час, що ми можемо і цю справу по посереднику закрити. Тобто на місцевому рівні там все зрозуміло, дуже важко перебувати такі справи.

І хотіла би наголосити на тому, що, що, ну, проблема не тільки те, що відбувається в судовій системі. На нас дивляться, як на викривачів корупційних злочинів. Якщо держава не може захистити нас, підтримати, і ми не можемо відстояти, добитися невідворотності покарання щодо таких осіб, то чи підуть громадяни виступати викривачами по таким злочинам. Тобто тут проблема іде така, глобального більш масштабу, з моєї точки зору.

Стосовно все ж таки, якщо про ефективність розслідування, я сказала. Стосовно голови суду. Я вживала такого прямого тиску під час розгляду, скажемо, прямо там вказівки, натяк був там, ще щось. Але і не було ніякого, звичайно, зафіксовано, бо, як сказав мій колега, це відбувається досить завуальовано. І тільки ми можемо сказати, це було чи не було. А коли кажуть слово на слово, і опонент мій скаже: "Такого не було".

Так, але деякі опосередковані речі, які свідчать про тиск і намагання переслідувати мене як суддю, яка виступила викривачем такого злочину, я

можу надати те, що взагалі на рівні суда було повне ігнорування даного факту. Коли я ініціювала збори суддів, після того, як мер виступив з таким звинуваченням, я на зборах суду сказала, що мало місце втручання в мою діяльність. І тому потрібна реакція суддівського самоврядування, тобто зборів суддів. Але судді відмежувалися від цього. Голова ж суду разом з заступником тільки намагалися з'ясувати, чи була зустріч, чи не була.

Потім, я думаю, не було ніякого потім певний час прихованого тиску взагалі, тиску взагалі не відчувала, оскільки я суддя п'ятирічка, на даний час суддя вже майже півтора роки без повноважень, я думаю чекалося, що їм вдасться вирішити, щоб мене не рекомендували на обрання безстроково. Але, коли я була рекомендована і виходила справа кримінальна відносно посередника на фініш, тоді почалося такі постійні дріб'язкові, начебто дріб'язкові речі, але які людину вибивають з колії. Постійні якісь стеження в суді, де вона була, чого вона ходила, і в більшості вони лежать в такій етичній площині.

І чому я дійсно була змушена звернутися до Вищої кваліфікомісії щодо голови суду як на не етичну поведінку, бо кваліфікомісія не може розглядати питання щодо як голови суду, вона розглядає питання, які стосуються саме як судді. Коли мені потрібно було йти до експерта по цьому кримінальному провадженню, яке розслідувалось на той час, то голова суду застосував таку не етичну у спілкуванні зі мною, з образливими висловлюваннями, обізвав мене сучарою і що я ніяка не потерпіла по справі. Я довгий час намагалася, чекала, ввічливих вибачень, але навіть збори суддів знову ж таки не підтримали мене і коли кожні мої відлучки в органи прокурати, в правоохоронні органи розцінювались як порушення трудової дисципліни. І я все ж таки наважилась подати до Вищої кваліфікомісії скаргу на таку не етичну поведінку голови суду.

Крім того, деякі колеги долучилися, відчувалося, що під час на підтримку саме дій голови суду, саме от я в скарзі зазначаю таку, як суддя Тимошенко у нас є в суді, яка розглядала скаргу Мамаєва.

Кримінальне провадження ініційоване мером міста щодо мене, воно було закрито, а він, звичайно ж, звернувся з оскарженням, але ця скарга розглядалась у нас же в суді. І суддя, який неодноразово заявляла собі самовідводи по розгляду інших питань пов'язаних зі мною, де намагалися ініціювати кримінальне провадження щодо мене, в даній ситуації вирішила все ж таки розглянути. Тому я вбачаю, що вона порушила правила самовідводу, не застосувавши їх. Тобто це свідчить, що є в суддівському середовищі така кругова порука, яка підтримує і дії голови суду, вирішуються питання з мером міста.

І також я звернулась до Ради суддів України, намагалася, щоб все ж таки Рада суддів якось відреагувала на цю ситуацію. Але несвоєчасне втручання призвело тільки до того, що конфлікт погіршився з головою суду і він навіть застосував щодо мене фізичну силу. І зараз я звернулася до міліції як нанесення легких тілесних ушкоджень, ну з мого боку, я вважаю, що треба подивитись на це, що можливо, є склад іншого кримінального провадження к хуліганські дії.

Тобто, nereагування суддівського середовища на такі випадки ганебні і непідтримка нас як суддів, які стають викривачами, призводить до того, що одне тягне як інше, як сніговий ком. І це як у моїй ситуації: я зайняла принципову позицію по розгляду даної справи, потім намагання підкупити, потім уже тут правоохоронні органи долучаються, потім прокуратура неефективно розслідує, ніхто там своєчасно не реагує. А голова суду в даній ситуації відчуває себе таким володарем в своєму суді, вважаючи, що, якщо ти не підкорився його діям, то можеш очікувати ускладнень життя. І, якщо, наприклад, я зараз як п'ятирічка чекаю, чи що далі зі мною буде, моя доля, можливо, мені в якійсь мірі легше, бо я відстоюю свої права, є час для цього, да, ну зате не слухаю справи.

Ну, от коротко скажімо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Серію, якби ви розповіли, що зі зверненням судді Гольник до вашої комісії, це теж було би доречно.

? ... бо поскільки у нас не було тієї інформації, що сьогодні це питання буде, просто не готові зараз надати інформацію щодо Лариси Владленівни.

КОЗЬЯКОВ С.І. Це секретар дисциплінарної палати Макарчук Михайло Андрійович. Я якраз і хотів це сказати, дякую, що допомогли. У нас одночасно про це інформація.

Але якраз її честь тільки що сказала, що вона чекає долю як п'ятирічка, це я так зрозумів мається на увазі рекомендації комісії, яку ми вам дали в 15-му році, і ви чекаєте рішення Верховної Ради, якої. Мабуть, уже не буде, а буде передано в Вищу раду правосуддя.

Ваша честь, я сподіваюся, ви пам'ятаєте те засідання комісії?

ГОЛЬНИК Л. Пам'ятаю, дуже.

КОЗЬЯКОВ С.І. Але не могли б сказати, що я як голова тоді вам сказав, дізнавшись про цю проблему?

ГОЛЬНИК Л. Ну, ви порадили мені витримки.

КОЗЬЯКОВ С.І. Тобто я вас підтримав?

ГОЛЬНИК Л. Ні. Ви, да.

КОЗЬЯКОВ С.І. Дякую.

ГОЛЬНИК Л. Ні. Вища кваліфікомісія мене підтримала, рекомендувавши.

КОЗЬЯКОВ С.І. Дякую. Я просто, у нас були матеріали...

ГОЛЬНИК Л. Ні. Я прекрасно пам'ятаю.

КОЗЬЯКОВ С.І. ...де було написано про вас негативно, а ми вас підтримали. Розібравшись...

ГОЛЬНИК Л. Підтримали. Я навіть більше скажу...

КОЗЬЯКОВ С.І. Розібравшись в ситуації. Так?

ГОЛЬНИК Л. Я навіть більше скажу. Суддя доповідач Устименко вона дуже ретельно розібралась в цій ситуації.

КОЗЬЯКОВ С.І. Дякую. Це важливо, що ви згадали суддю, члена комісії Устименко Валентину Євгенівну. Саме вона розглядає питання Черкаське, яке ми тільки що розглядали в першій частині засідання.

ГОЛЬНИК Л. Вона дуже ретельно підходить до розгляду.

КОЗЬЯКОВ С.І. Це саме той член комісії, яка розглядає і перше питання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми тоді попросимо ВККС поінформувати листом щодо долі цього звернення.

КОЗЬЯКОВ С.І. Звичайно, ми це зробимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І так само зробимо його публічним.

Прийшло повідомлення від Анатолія Матіоса, частина інформації тут вже лунала, він повідомляє, що цей пан Трихне, я так розумію, що це і є посередник, його обвинувачення вже в суді, судовий розгляд триває.

Далі. По Черкасах щодо судді Бондаренко теж триває слідство, яке ведеться департаментом спеціального розслідування Генпрокуратурою, вже згадувався сьогодні керівник департаменту. Про підозру нікому не повідомлялося в рамках цього розслідування про те, що свідчив суддя Бондаренко. Про Національну поліцію розслідування, зустрічного звинувачення від голови суду Бабенко про гранату, теж інформує головний військовий прокурор. Далі від нього в листі йдеться, що зареєстроване кримінальне провадження стосовно полтавського міського голови Мамає, але воно передане Національному антикорупційному бюро України.

Колеги, з нами тепер виконувач обов'язки спеціалізованого антикорупційного прокурора пан Максим Грищук. Пам'ятаєте, ми його обговорювали з вами, коли йшли вибори. Пан Максим є справжнім учасником бойових дій і є першим заступником антикорупційного прокурора, який зараз, я так розумію, перебуває у відпустці?

ГРИЩУК М. У відрядженні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У відрядженні. Якщо би ви нас змогли проінформувати, що з цим розслідуванням по власниках чи організації хабарництва, було б дуже гарно. Прошу.

ГРИЩУК М. Дякую за запрошення. Всім доброго дня! Я би хотів поінформувати шановних присутніх стосовно розгляду вказаного питання,

оскільки її честь пані суддя, вона зверталася декілька разів. Перший раз це було ще, ще в лютому 2016 року. Тоді справа по посереднику . вже пішла в суд, однак були виділені матеріали по факту тиску на суд. Тобто це по статті 376-й та 383-й Кримінального кодексу України. Тобто це, я так розумію, по тому епізоду, що ми бачили на відео.

На той момент в лютому ми попросили це провадження в межах наших повноважень, щоб ми з ним ознайомились. Однак в силу різних причин ми його не отримали. Тобто нам просто не хотіли його давати. В подальшому, коли до нас зверталася знову, в березні ми просто повинні були констатувати факт, що це є не наша підслідність, оскільки ні 383-я, ні 376-а, це не є компетенція Національного антикорупційного бюро і антикорупційної прокуратури. Тобто це не є корупційні злочини, це є тиск на суд і...

Зараз 23 (червня) серпня 2016 року така ситуація цікава склалася. Полтавська прокуратура області зареєструвала провадження по 369-й, про що неодноразово подавала її честь. Однак закрила 2 інших епізоди по 376-й і 383-й. І формально приєднала це нове провадження до того старого провадження, яке було виділено ще в кінці 15 року, і визначила з нами підслідність. Тобто в порушення всіх таких норм закону прокурор відділу сказав, що: "Оце тепер ваша підслідність. Будь ласка, НАБУ, розслідуйте".

Ну, хочу повідомити, що, чому так... Це я так бачу з матеріалів провадження, що це є штучне створення підслідності. Тобто тих 2 епізоди закривається, дореєстровується формальний епізод по 369-й, по нашій підслідності, скеровується нам.

(Не чути)

ГРИЩУК М. Я навіть не бачив матеріалів, тобто не можу стверджувати. Сьогодні перший раз... перший раз побачив відео сьогодні.

Тепер хочу зазначити, що ми цю постанову скасували. Тобто Назаром Холодницьким була постанова скасована і скерована в Генеральну прокуратуру. На даний час це впровадження знаходиться на розгляді в Генеральній прокуратурі. І рішення має бути визначено згідно статті 218

КПК. Якщо є спори про підслідність даного випадку, у нас є спір про підслідність, має визначатися у вищестоячій ... в даному випадку це Генеральний прокурор України. Буде визначено за Національним антикорупційним бюро, ми будемо однозначно цю справу розслідувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Максиме.

Шановні колеги, ми маємо розуміння цієї історії. Прокуратура відкриває справу не за своєю підслідністю, а після того як час, а такі справи вони насамперед важливі з точки зору часу, час втрачений. Вона передає цю справу в Національне антикорупційне бюро. А тепер ідіть доводьте провину Мамає, коли пройшло стільки часу.

ГОЛЬНИК Л. Це дуже складно, плюс ще оці об'єднання, потім роз'єднання. Як я називаю, усушка, утруска кримінальної справи. І на виході ми маємо... І потім перекидання із одного державного органу в інший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саботаж роботи Генеральної прокуратури і просто нахабне і безвідповідальне перекидання професійності на НАБУ.

Я ще хотів проінформувати, що пан Анатолій Матіос дуже детально поінформував комітет, що ми не маємо права нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання і до судового слідства. Короткий аналіз показує, що це є копія аналогічних листів, які нам слав Шокін і Севрук. Я думаю, що пану Анатолію Матіосу, взагалі новому керівництву Генеральної прокуратури не варто повторювати долю "папередників", про що ми їх проінформуємо окремим листом. Парламентський контроль був і залишається важливим інструментом суспільного контролю.

Пан Віктор Чумак хотів по цій справі доповісти. Зараз будуть запитання в усіх інших учасників засідання.

ЧУМАК В.В. Я, шановні колеги, дуже коротко скажу по цій справі. Тому що, ваша честь, Лариса Гольник звернулася до мене ще в лютому, в березні, так, цього року і ця справа була постійно так мені знайома.

Тому я хочу сказати, що декілька разів ми зверталися в прокуратуру і прокуратура займалася отим, що ми називаємо "утрускою і усушкою" цієї справи. Спочатку передавалося з одного відомства в інше, вірніше, передавалося, а зараз, я, коли останній раз вже звертався по цій справі до пана Назара Холодницького, я тепер розумію, що вам вернули цю справу, але з абсолютно іншим складом злочину, аби абсолютно з іншим злочином, вірніше так, який вже на сьогоднішній день неможливо довести. В принципі, всі ці, от те, що ми сьогодні з вами почули, це, в принципі, говорить про наявність кругової поруки. Це кругова порука і у складі суддівського корпусу, і у складі правоохоронних органів, які працюють разом з суддями.

Печаль наша величезна, що ми бачимо сьогодні на засіданні комітету всього два судді.

ЧУМАК В.В. Ще два є, да? Все. Вибачайте. Це добре, що будуть це, що є у нас ще троє, чи четверо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є двоє суддів, які з власної ініціативи теж виступили з важливими розкриттями, ми обов'язково їх заслухаємо після звершення цієї дискусії.

ЧУМАК В.В. Це дуже добре. Але на... 7-тисячний на сьогоднішній день у нас залишилось чи 8-тисячний суддівський корпус України? П'ять тисяч. Це дуже мало.

Як зрушити цю справу з місця? Ну, напевно, те, що ми робимо, і є головним зрушенням, ми повинні дати публічність цим справам. І по-іншому не можна. Але разом з цією публічністю ці судді повинні бути під захистом. Не просто під захистом нашого комітету, а під захистом всієї громадськості і практично під захистом людей, громадян України, які повинні довіряти суду. Тому що без суду, ми втрачаємо будь-яку довіру до можливості знаходження справедливості в країні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Вікторе. А чи є у вас запитання до людей, які...

ЧУМАК В.В. Ні, в мене вже, я просто сказав, що в мене є тепер зрозумілість...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто є питання серед інших членів комітету.

ЧУМАК В.В. ... зрозумілість цієї справи, як її тепер будуть закривати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми почули, почули.

Чи є запитання у членів комітету? Якщо у членів комітету...

Прошу, Олег Барна.

БАРНА О.С. ...немає запитань, але висновки ми зробимо з цього приводу.

Перший момент, на прикладі даних суддів ми переконалися, що суд можливий без корупції. Але поряд з тим, корупцію подолати без суддів і без судової системи неможливо. То очевидний є той факт, що потрібно подолати, в першу чергу, корупцію в системі судової, яка на даний час є, і в якій борються ось ці представники Феміди, яких можна назвати дійсно Ваша честь. Тому що ми знаємо багато, що питання Ваша честь їх далеко не стосується.

І поряд з тим, дійсно є питання до ВКК, Вищої ради юстиції, правоохоронних органів відносно пріоритетів в розслідуванні відповідних справ. І якщо ми зараз можемо говорити про боротьбу з корупцією, то в першу чергу нам треба подолати корупцію саме в суддівській системі. Тому очевидно є той факт, що затягування розслідування справ, індивідуальних справ відносно суддів, які здійснюють тиск або є фактично так стержнем корупції в самій системі, у вас повинно бути пріоритетом. Бо далі немає що робити нам всім, коли ми не подолаємо корупцію в самій судовій системі, і саме на найнижчій ланці, тобто місцевих судів, ну, апеляційних і так далі.

Тому, знаєте, оці виправдання там, затягування... І ми дуже просимо вас звернути увагу на пріоритетність. І ці справи мають розслідуватися і виноситися рішення щодо дис...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олеже, ви мене вибачте. Я думаю, що голова Вищої кваліфікаційної комісії суддів дуже ясно і щиро сказав, що

адміністративний Вищий суд, де сидять страшні люди насправді, він використає це засідання для того, щоби представляти це як форму тиску. Тобто будь-які рекомендації голови ВККС щодо пріоритетів зараз є з нашою боку допомогою суддям-хабарникам і допомогою круговій поруці. Давайте утримаємося.

БАРНА О.С. Добре, Єгор. Питання в іншому, що по питанню Вищого адміністративного суду ми вже мали розмову. Пам'ятаєте, коли вони рішення ВКК скасували? Тобто тоді була пропозиція, теж виноситься рішення, і розглянути їх питання і діяльність, і подати їхні кандидатури на розгляд того самого ВКК. Але вони ще працюють. Тому ми повинні, як кажуть, більш жёстче взятися до цього питання.

І друге. Пропозиція відносно прокуратури. Гадаю, що потрібно теж і Антикорупційній прокуратурі, і Генеральній звернути увагу на місцеві регіональні прокуратури відносно того, як вони так грамотно, професійно зводять нанівець от такі от справи і звернення щодо корумпованості суддів і здійснення тиску головами суддів.

Ну а в нашій особі ви завжди знайдете підтримку, громадськість вас і так підтримує. А загальна наша робота повинна полягати в тому, щоби ще і відповідн....правоохоронн....систем.... взяла на себе зобов'язання захистити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за виступ. Чи є запитання від членів комітету? Прошу.

Олег Осуховський, ви мали запитання.

ОСУХОВСЬКИЙ О.І. Так, так. Я хочу доповнити пана Олега.

Вітаю шановне товариство! Справді, якщо би виконувався цей закон, який ми прийняли ще в минулому скликанні – відновлення довіри до судової влади і ті всі судді, які вели справи по Майдану, були не тільки звільнені з своїх посад, а були притягнуті до кримінальної відповідальності, ми би зараз не мали такоїситуації. Але хочу ще зазначити, що вже в жовтні цього року спливає 3-річний термін відповідальності суддів. І, відповідно, я знаю,

що в Верховній Раді України зареєстрований законопроект, щоби в 3 роки... на 5 років перенести. І, відповідно, ми маємо комітетом звернутися до Голови Верховної Ради України, щоби все ж таки цей закон на найближчому засіданні був підтриманий і прийнятий, щоби було не 3 роки, а 5 років відповідальності, щоби... бо вже в жовтні ми можемо... відповідно вже потім судді не будуть притягнуті ні до кримінальної відповідальності, ні до дисциплінарної відповідальності.

Також я хочу ще зазначити, ви знаєте, що зараз вже близько 5 місяців йдепо розстрілу Небесної сотні. Відповідно, він проходив в Деснянському районі. І що відбувається в Деснянському районному суді? Є 30 суддів, з яких 10 суддів можуть тільки вести кримінальні провадження. І що зараз відбувається? Всі 10 суддів: хтось відмовився, когось відкликали, залишився один суддя відповідно система не може розподілити на одного суддю, і зараз в Адміністративний суд зараз відправлено, який наступний суд буде відправлений.... І, відповідно, свідки, потерпілі, ті покалічені люди, які реально постраждали на Революції гідності, вони приїжджають 5 місяців чуть не кожного тижня. І відповідно зараз там працює злочинне угруповування, яке підкупує і суддей, і прокуратуру.

Зараз так само є такий Порцеляк, начальник львівського "Беркуту", який підпорядковувався тоді режиму Януковича чи не найкращий, а також Лукаш, начальник харківського "Беркуту". Вони ще є не засуджені, вони сидять з родичами, з тими постраждалими, які постраждали від них, від того "Беркуту" на Майдані. І зараз прокуратура, і зокрема, цей прокурор, який представляє прокуратуру на засіданнях, навіть не вимагає запобіжний захід для тих начальників "Беркуту", які вже, вже є свідчення від інших беркутівців, які затримані, що вони надавали набої, гранати роздавали, і відповідно вони зараз ще не є засуджені. Що зараз суд хоче? Щоб така ситуація була, як з Садовником і іншими 10 беркутами, які були зразу затримані, щоб вони по суті покинули країну, втекли в Росію чи в Крим? Однозначно, що ми зараз Єгор Вікторович, маємо звернутися до Президента

України. Я вважаю, якщо суд є Деснянський недієздатний, його потрібно розпускати, як в свій час розпустили в Херсоні три районних суди. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте зробимо наступне. Насправді, ми з вами тричі робили спеціальне засідання за участю керівників правоохоронних органів щодо ходу розслідування справ про терор Євромайдану. Я думаю, що оскільки новий Генеральний прокурор вже вичерпав 100 днів, що він просив для того, щоб показати свою роботу, давайте наступне засідання комітету присвяtimo результатам розслідування справ Євромайдану. І там кваліфіковано розберемося, що робиться, що далі не робиться і як це можна змінити.

Повернемося все-таки до суддів Бондаренко і Гольник, з вашого дозволу.

Юрій Савчук.

САВЧУК Ю.П. Ну, я, по-перше, хотів би згадати телеграму від Матіоса. Я думаю він сюди не прийшов тільки тому що сюди не пускають з кулеметом. Тому дає нам совіти не займатися контролем депутатським.

В мене питання до суддей і до Сергія Юрійовича. Чи розглядалися ці питання в наших колег на Комітеті правової політики і правосуддя? Тому що я так розумію вони б мали там теж розглядатися, це прямий комітет теж по цим питанням. Якщо ні, то чому.

МАСЕЛКО Р.А. Стосовно суддів, ні, не розглядалося. Але члени комітету, наскільки я знаю, подавали звернення в ВККС. Один як мінімум.

КОЗЬЯКОВ С.Ю. Відповідаю. На комітеті ми не були. А звернень до нас приходить багато від народних депутатів. Просто зараз не пам'ятаю. Думаю, що були. Ну, якщо колега каже, можливо, йому відомо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгенія Закревська хоче поставити запитання, адвокат Євромайдану в тому числі.

ЗАКРЕВСЬКА Є. Я, по-перше, хочу поставити запитання пані Гольник. Ваша честь, я думаю, що не всі присутні зрозуміли сенс навіщо Мамаю

потрібна була ця адміністративна справа, тобто ну, власне, значущись цієї справи. Якщо б ви пояснили думаю було б більш зрозуміло.

ГОЛЬНИК Л. На той час це було дуже для нього значимо поскільки, по-перше, якщо би його було визнано винним тоді б, по-перше, його повинні були би усунути від посади і тут уже немало значення закінчилися строки його притягнення чи ні, і були б призначені дострокові вибори. В подальшому, коли йому вдалося затягнути, потім постало питання, коли уже справа ж, я була все ж таки змушена взяти відвід, ну, по цій справі задовольнити, ця справа, ніхто із колег в моєму суді відмовилися на тій підставі, що вони зі мною в тривалих стосунках перебувають, тобто вони взяли самовідводи по цій справі і справа пішла в інший суд області. Там теж дуже тривалий час розглядалася і в итоге він отримав те рішення яке від мене просили. І це відбулося якраз під час виборів в місцеві органи влади. І це йому дало можливість переобратись на новий строк.

ЗАКРЕВСЬКА Є. Тобто це питання міського голови, хто був міським головою. Тобто це не просто так. І ще один момент, якщо можна, те, чого торкнувся пан Олег. В нас в справах Євромайдану окрім розслідування є ще таке питання дуже важливе – вибору суду, в якому буде відбуватися судовий розгляд. Тому що Печерський суд, який відповідає, ну, який за територіальною підсудністю відповідає органу розслідування, він майже завжди до кінця розслідування, вже вичерпалися судді, вони всі були слідчими суддями. І апеляційний суд вирішує, який суд буде розглядати той чи інший епізод.

І чомусь так відбувається, що апеляційний суд завідомо направляє справи, – це вже в нас третя справа по епізодам із "Автомайдану", зокрема, – в ті суди, які під час, власне, подій, які ми зараз розслідуємо, виносили в своїй більшості і включно з головами суддів, які лишилися на своїх посадах, виносили рішення по, проти, власне, потерпілих. Тобто в них вже сформована думка в більшості. А як ми зараз бачимо, якщо сформована думка у голови суду, то в нього є дуже багато важелів впливати на думку

суддів, навіть, які не приймали участь безпосередньо, самі не виносили рішення. Тобто, якщо в нас там із 15 суддів, що лишилися розглядати кримінальні справи, 8 або 9 виносили одностайні абсолютні рішення фактично в цих самих справах, таких самих справах, тобто ми розглядаємо ті самі події, тільки інша кваліфікація зараз, і вони одностайно виносили рішення... Я не говорю зараз про їхню законність, я просто говорю, що вони були одностайні. Вони сформуливали свою думку. То тепер в ці самі суди чомусь по цим самим справам апеляційні суди направляють розглядати вже провадження там, де колишні підозрювані стали потерпілими, а колишні свідки і потерпілі, власне, стали обвинувачуваними.

Тобто не зрозуміло, навіщо так підривати довіру до правосуддя, до, власне, суддів, до тих навіть суддів, які, в принципі, невинні. І можливо, в них і є, поодиноких суддів, скажімо так, можливість протистояти, але якщо суспільство вже завідомо не довіряє цьому суду, навіщо це робити? Незрозуміло. І відтак, у нас купа відводів від тих суддів, що залишилися. Це один приклад навели. А ще два таких самих приклади, ще третій буде зараз приклад по третьому епізоду, і в нас затягується справа просто на рік через те, що переобираються всі судді, які заявляють відводи, самовідводи, прокуратура заявляє клопотання про зміну підслідності. І знову починається все те, чого можна було б уникнути, якщо обрати суд, який не мав стосунку просто до тих справ під час подій, які розслідуються. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги. Дякую адвокату за інформацію.

Давайте перейдемо до головної відповіді на запитання, що ми далі маємо робити. Те, що ми будемо слідкувати, це ясно. Я думаю, що було би добре, якби члени комітету змогли прийти на засідання Вищої кваліфікаційної комісії суддів коли будуть вирішуватися вказані справи не з метою тиску, Борони Боже, а з метою того самого парламентського контролю.

Що робити з Генеральною прокуратурою, це є ключове запитання. Тому що в даній історії обидва розслідування в їхніх руках, а їхні руки...

ГОЛЬНИК Л.В. Один момент.

Ви розумієте, чому іще от вся ситуація з головою суду, вона ще набрала такого оберту? Він став свідком по справі, яка слухається зараз в суді і також мер став свідком, і його представник по цій справі Ковжого теж став свідком. Води допитувалися по справі, по оцьому посереднику і вони дали узгоджені, завідомо неправдиві показання в суді.

Я намагалась в прокуратурі, щоб було порушене кримінальне провадження щодо завідомо неправдивих показань уже в суді хоча би, але мені було відмовлено, нашим із полтавської обласної прокуратури. Тобто на рівні от прокуратури як ви кажете Генеральної, дійсно, тут є багато питань саме до цієї прокуратури. І у нас в Полтаві, на даний час, прокурора області немає, заступники ті, які фактично впливали по цій справі і її розвалювали, намагалися все зробити, вони й досі на місці. Тобто зараз в Полтаві... і ще можна сказати, по іншим корупційним справам уже... ну поскільки уже я вже задіяна в справах по боротьбі з корупцією, то вже звертаєш увагу. У нас в Полтавській області кілька угод укладаються, у тому числі Угода з Генеральною прокуратурою, і коли фактично хабар неправомірно виводить 500 тисяч, штраф в ітозі маємо 11 тисяч. Засуджують посередника, засуджують водія, стрілочників, галочки ставляться по боротьбі з корупцією, а реального викриття злочину немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що Юрій Луценко має бути першою людиною, яка ці слова має почути. Інакше він повторить долю попередніх генеральних прокурорів, звільнених з ганьбою з Генеральної прокуратури. Це як мінімум.

Колеги, які є рекомендації? Давайте всі разом зараз думати, а я надам слово, як обіцяв, судді Ганні Бондаренко, яка почала викривати корупцію в господарських судах в столиці України, яка є особливо квітучою.

БОНДАРЕНКО Г. Добрий день, шановні члени комітету! Здрастуйте! Деяких я знаю ще з нашої... з початку нашої боротьби з 2013 року. Я думаю, що я можу навіть називати прізвища, тому що деякі з них, ну які очолюють і

організують злочинність, вони є дуже відомі завдяки ЗМІ. Ну наприклад, пан Артур Ємельянов. Да. І його безпосередній керівник пан Татьков.

Ну вони... я на скажу, навіть мене не можна звинуватити в тому, в деформації, тому що я буду повторювати те, що говорять наші засоби масової інформації.

Ще починаючи з кінця 2013 року пан Ємельянов він вже був заступником голови Вищого господарського суду під безпосереднім керівництвом пана Татькова, він приїхав на збори Господарського суду міста Києва. і приймав в них участь як запрошена особа. Але при голосуванні він не тільки приймав участь, він намагався донести суддям свою думку, як же треба голосувати на загальних зборах.

Ну, ми записали аудіозапис цих загальних зборів, написали протокол зауважень на загальні збори суддів, в яких написали, що взагалі-то це все одно, що прийшов ваш керівник і розказує як на комітеті вам треба голосувати, і що вам буде, якщо ви будете голосувати не так. Ми це задокументували і звернулися до правоохоронних органів. Безпосередньо моя колега, вона з особистих причин не хоче публічного розголосу. І написали заяву до Ради суддів господарських суддів щодо вчинення тиску на суддів. Ну, на жаль, з цього колективу вирішили поборотися не всі, оскільки, як ви бачите, що хто починає боротися, вони стають в судовій системі такими, ну, скажімо ізгоями, не ображайтеся. І що ми отримали в результаті, значить, у нас вже трирічна боротьба. Моя колеги, яка безпосередньо подавала заяви до Ради суддів господарських суддів, яка не була задоволена. До речі, розглядав її під головуванням пана Ємельянова, вони сказали, що немає порушень і тиску на суддів не встановлено.

Значить, прокуратура міста Києва, пророзслідувавши рік і не викликавши мене навіть в якості свідка в цій справі жодного разу, хоча я зверталася як в порядку звернення громадян, не отримала відповіді жодного разу в якості свідка, закрила цю справу. Дякую Генеральній прокуратурі. Дякую відділу спеціальних розслідувань. Вони витребували цю справу від

прокуратури міста Києва, відкрили її знову і об'єднали з іншою справою. Зараз ця справа розслідується. Я вам дам всі документи.

(Не чути)

БОНДАРЕНКО Г. Це було в 20015 році. Скасували постанову про закриття і почали розслідувати знову. Крім того, об'єднали з іншими нашими зверненнями - щодо втручання в автоматичну систему розподілу справ. У нас є не тільки ця заява, про втручання в автоматичну систему розподілу справ в господарському суді міста Києва, є відеозапис, як змінювали сервер. Після подання нашої заяви, який головою суду був скерований на певну особу, не просто до СБУ, а на певну особу в СБУ. Я можу навіть сказати, пана Рибачука, це в Київській області. І є відеозапис, як через тиждень виносять з нашого суду сервер, змінюють. І знову ж таки СБУ не встановило факту втручання, ну дивним чином.

Ну, я вам хочу сказати більше. На початку 14-го року проти мене була організована інформкомпанія в якій мене звинуватили в тому, що я їжджу на дорогому автомобілі, ну, до речі, який задекларовано, право користування було, я не скривала. Були інформаційні запити на які я пояснили походження майна в користуванні в мене, що це ніяк не пов'язано з моєю професійною діяльністю. І, значить, протягом трьох місяців ЗМІ розказувало, що я коханка, ну, деяких депутатів Верховної Ради, до яких я зверталася. Навіть пана Портнова. Ну, я була б рада звичайно, якщо б я була знайома з такими високоповажними особами. Ну, на жаль, ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша честь, тримайте себе в рамках, будь ласка.

БОНДАРЕНКО Г. І значить...

А проти моєї колеги, яка безпосередньо звернулася з заявами...

За мною велося півроку стеження СБУ. Ну, настільки непрофесійно, що ми навіть встановлювали машини, які вели за нами стеження. І відбувалася провокація взяток. Жодного разу ми не взяли в руки гроші. Однак проти моєї колеги наразі є кримінальне провадження яке вже передане до суду по звинуваченню її в хабарництві. І кваліфікаційна комісія

відсторонили її від посади. Я в цій справі, ну, я намагаюся бути хоча б свідком обвинувачення чи за, я не знаю кого, кимось в цій справі, однак прокуратура на мої звернення не викликає мене в якості свідка. Єдине, що в мене є по цій справі...

А! Вони писали довгий час, що в цій справі проводили у мене обшуки. Хоча обшуків у мене жодного разу не було. І мій статус в кримінальній справі, де звинувачується моя колега, досі не визначений, на мої неодноразові звернення і скарги до Генеральної прокуратури. Ну, справа наразі перебуває щодо моєї колеги по звинуваченню в хабарництві в суді.

Що ж ми маємо по пану Ємельянову і Татькову. Вони успішно пройшли люстрацію. Ну, значить всі наші звернення... Ну, от справа в Генпрокуратурі вона розслідується вже 4-й рік пішов, до суду вона не передана і вона є фактовою. Ну, і як я слідкую уважно, мені цікаво, з засобів масової інформації, я дивлюся, що пан Ємельянов, будучи мільярдером, звільнив свої 13 мільйонів з-під арешту, тобто в нього все добре. А в нас – не дуже.

От тому, що я хотіла б попросити, може якщо ви хочете вже переходити до рекомендацій. Звичайно, ви не можете здійснювати тиск на органи суддівського самоврядування і суди – це буде неправильно. Однак я думаю, що як профільний комітет, ви могли би взяти під контроль, я скажу, просто засобам масової інформації не хочу говорити номери кримінальних проваджень тому що вони розслідуються і це неправильно. Тому що публічність подекуди заважає, тому що ЗМІ не завжди правильно і достовірно подають інформацію.

Взяти під контроль ці кримінальні провадження тому що кримінальне провадження фактове щодо вчинення тиску на суддів Господарського суду і втручання в автоматизовану систему перекваліфіковане нарешті правильно. Тому що воно було кваліфіковано по 375-й як "винесення неправосудного рішення", що є апріорі провальним в плані доказування і винесення якоїсь дії, вироку на 376-у – вчинення тиску на суд.

Депутати ще що могли б зробити. Чому не свідчить багато суддів? Давайте не будемо вимагати від людей, щоб вони були палкими такими борцями тому що це дуже важко: тобі створюються як би, ти стаєш ізгоєм, і не всі на це згодні. Крім того, якщо судді, наприклад пан Ємельянов, він знав, що мене неможна попросити і не запрошував мене в кабінети, там, де можна щось попросити. Я не знаю про багато справ, де він просив. Я знаю суддів, які знають, але вони ніколи не дадуть ці свідчення, тому що вони автоматично стануть обвинуваченими. І ви не знайдете жодну людину, яка при здоровому глузді прийде і як би сама своїми руками зробить обвинувачення. Необхідно внести зміни в законодавство, що якщо суддя свідчить, що на нього вчиняється тиск по конкретній справі, він звільняється від відповідальності. І повірте мені, побіжать. Може, будуть не завжди це використовувати і сумлінно. Але повірте мені, тоді, хто приходить просити, вони будуть боятися, тому що вони знають, що можна прийти і сказати. І поки оце не буде змін в законодавство, ви не отримаєте дієвого механізму.

А зараз це було б гарно все-таки, оскільки всі справи, як дивним чином не були передані в НАБУ, а залишилися в Генпрокуратурі, було б гарно, щоб ви взяли під контроль саме діяльність правоохоронних органів саме Генеральної прокуратури. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Які є пропозиції, окрім очевидних наших справ? Направляємо листа Луценку про те, що чи є пріоритетом. Ми говоримо зараз про справи Бондаренко–Ягольник, що комітет вважає, що затягування їх розслідування означає продовження політики Махніцького, Яреми, Шокіна, – це поза сумнівом.

Слідкуємо за діяльністю Вищої кваліфікаційної комісії суддів, яку не треба контролювати. Вона сама все робить. І які є ще пропозиції?

Олег Барна.

БАРНА О.С. Єгор, я би дуже просив ну не спішити там вішати ярлики відносно Юрія Віталійовича Луценка, тому що робота принаймні робиться, і на прикладі Тернопільської прокуратури як міняється все. Не все можливо.

Але те, що деякі покидьки в прокуратурах ще лишилися, це наша спільна справа – це все викривати. Так само, коли ми можемо говорити про те, що і прокурори на судових процесах вимагали відповідної застави за корупційні злочини, а судді зменшували на порядки рази. Тому нам не треба зараз кидати. Якщо зараз Генпрокуратура, дійсно, постарається робити зміни, давайте підтримаємо. А відповідно те, що треба вибрати паритети, я цілком з вами згідний.

І відносно пропозиції судді, відносно звільнення від відповідальності, якщо на суддю чинився тиск. Звільнення відповідальності за попередні рішення, які є незаконні, тому я хочу до цієї пропозиції віднестися дуже обережно, щоб таким чином не були легалізовані попередні незаконні рішення, на які, можливо, ті судді і набили гроші. Тому що цього треба піти... треба досить-таки виважено. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Борислав Береза.

БЕРЕЗА Б.Ю. Я хочу звернути увагу ще на одне. Сьогодні пролунали слова про те, що там не дуже хороші люди з СБУ. Але я не хотів би казати, що в СБУ всі люди однорідні. Там є дуже велика кількість людей, які жертовно воювали на Сході, які приймали участь в дуже великій кількості спецоперацій, завдяки чому Україна ще є Україною. Які жертовно залишили своє життя на Сході. Це люди з "Альфи", це люди з СБУ, це офіцери. Багатьох з них я знаю. Я можу сказати, що вони воювали, вони воюють, і вони зараз служать Україні. Це по-перше.

По-друге. Так, дійсно, я особисто, і можуть підтвердити це, приймав участь зняття Татькова, Ємельянова з посади. Ці люди – це основа системи Януковича. Вони допомагали рейдерувати тоді майже весь бізнесовий сектор. І тоді мені казалось, що ми перемогли. Але я пам'ятаю, як Артур Ємельянов мені сказав, ви не розумієте, ми повернемось, я сміявся і казав, що ніколи, я бачу, що правий тоді був він. Але я знаю, що зараз в Генпрокуратурі є справи по Татькову* і Ємельянову. Я розумію, що Юрій

Віталійович Луценко, дійсно, не встигає все охопити, я розумію. Коли я звернувся до нього по деяким справам, він приділив їм увагу, і потім я бачив, що це рушиться. Мабуть, треба вказати, хто займається якими справами з його підлеглих, номери цих справ і приділити їм максимум уваги. Тому що, якщо Татьков і Ємельянов і далі працюють в судовій гілці, це довіри до судового корпусу не викличе взагалі. Ми повинні акцентувати на цих двох покидьках, вибачте, покидьках, увагу і суспільства і правоохоронних органів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Річ в тому, що кругова порука і саботаж продовжується не тільки в Генпрокуратурі вона торкається і парламенту України, де ми з вами працюємо. 3 грудня минулого року в парламенті лежить проект постанови про звільнення судді Татькова. 3 грудня цей проект постанови не виноситься на голосування в залі Верховної Ради. Я пропоную всім членам комітету прийти на Погоджувальну раду в понеділок 11 година, всім демонстративно і сказати, що ми вважаємо, що це є саботаж і продовження тієї самої кругової поруки.

По Ємельянову ми погоджуємося ми включаємо в лист по розслідуванню історії в Полтаві і в Черкасах, ще історію, яка відбулася в Києві.

Які є ще пропозиції? Прошу, Юрій Савчук.

САВЧУК Ю.П. Шановні колеги, на прошлому сесійному тижні ми вже звільнили з депутатів Дмитра Сторожука, який перший зам і відповідальний за слідство в Генпрокуратурі. Може ми пряме звернення на нього зробимо, так як Юрій Луценко дуже зайнятий. На Сторожука, який...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо зробити...

САВЧУК Ю.П. ...очолює контроль за слідством. І безпосередньо вже можемо з нього спитувати за ці питання, так як вони вже є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю ми адресуємо обом, це буде логічно.

Прошу, Роман Маселко.

МАСЕЛКО Р. Стосовно пропозицій.

Ну, перша пропозиція. Не буде нічого, поки не буде невідворотності покарання. В кожній конкретній справі є конкретні винуватці, які закривали справи, саботували. Тому, пропозиція, щоби вам не просто відзвітували, але сказали, що відбулося з тими людьми, які, скажімо, закривали. І чітко було вказано, ну, оскільки їх скасовували то значить неправильно це робили. Це по першій. І вимагати їх притягнення до відповідальності.

По-друге, пан Козяков справді говорить про законні механізми і те, що там парламент не має права тиснути. Я звертаю увагу ще раз Верховної Ради і законотворчого органу, що от зараз буде розглядатися Закон про Вищу раду правосуддя, зокрема. Передбачте законні механізми участі громадськості у цих процесах. Поки їх не буде ми будемо мати єдину можливість вулицю і інший тиск. Є зараз громадська рада "Доброчесність", яка буде працювати, зокрема, з ВККС. Але її рішення будуть мати виключно рекомендаційний характер і вона буде працювати виключно з ВККС. На Вищу раду правосуддя, зокрема, немає жодного впливу.

Коли будете приймати рішення я вас закликаю подумати над тими механізмами, законними.

І третій момент... Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе.

Це, мабуть, найважливіше, що зараз буде в цьому напрямку. Це, справді, той процес атестації і пошуку нових суддів, насамперед у Верховний суд. Я думаю, що це тема для окремих дискусій, окремих зустрічей. Я впевнений, що у народних депутатів є дуже багато інформації, звернень громадян про дії того чи іншого судді. Не все в цій інформації є правдивою, але це є важлива інформація. І я закликаю, коли почнеться процес перевірки кандидатів у Верховний Суд, в інші суди, щоб ми обов'язково інформували і Вищу кваліфікаційну комісію суддів, і Вищу раду правосуддя потім про цю роботу.

Я повністю підтримаю думку громадськості про те, що треба надати більше інструментів громадськості, зобов'язати Вищу раду правосуддя, щоб

вона розглядала і голосувала позитивно або негативно по тих зауваженнях, які йдуть від громадськості.

І ще дуже важлива робота. Вища рада правосуддя, з одного боку, буде створена просто простим перейменуванням Вищої ради юстиції з усіма її нинішніми членами, але, з іншого боку, туди мають бути обрані нові члени. І це теж велика робота для парламентарів і громадськості, щоб домогтися контролю, і щоб якомога більше принципових людей.

Я скажу чесно, я ніколи не ділився і не буду ділитися з жодною судовою інстанцією своїми думками про те, хто може бути призначений суддею. Але я агітую всіх принципових юристів, яких я знаю. Подавайтеся, зараз величезна можливість, щоби ви потрапили туди, і це єдиний спосіб перемагати корупцію.

Останнє, що я хотів сказати з цього приводу, суддя Ємельянов, як сказала Ганна Бондаренко, успішно пройшов перевірку згідно Закону "Про очищення влади" на предмет, чи може він пояснити майно своєї роботи. Це, справді, в усій країні податкова адміністрація просто зав'язала собі очі і не помітила жодного хабарника, жодного посадовця, який не може пояснити майно своєї родини. Але це їм не допомогло, ми створили законодавство про відкритість реєстрів власності і головне – про відкритість декларації посадовців. І ще більш головне – про кримінальну відповідальність за брехню в цих деклараціях. І зараз це теж найбільший наш шанс в такий спосіб без судових органів вже за допомогою Національного антикорупційного бюро, в чийй підслідності це є, вичистити цих людей. Тому я закликаю, з одного боку, самим здавати декларації, а з іншого боку, перевіряти насамперед декларації суддів.

Про майновий стан судді Бабенко, голови суду, ми домовилися, що будемо робити перевірку власними силами, виходячи з тих інструментів, які надав закон.

Якщо ви не проти, я пропоную на цьому завершувати нашу зустріч. Дякую всім, хто брав участь.

Роман Куйбіда. Ми не можемо не надати слово славетному експерту в галузі правосуддя. Прошу.

КУЙБІДА Р.О. Дякую дуже.

Ще одну пропозицію, якщо можна. Справа в тому, що до 30 вересня в Верховної Ради є останній шанс призначити ще одного члена Вищої ради правосуддя (Вищої ради правосуддя – вже в майбутньому вона буде так називатися). Це дуже важливо, тому що після цього цього члена призначатиме з'їзд суддів. Очевидно, що в умовах... найчастіше тут теза звучала: "кругова порука". Мабуть, з'їзду суддів поки що буде тяжко обрати тих, хто спроможний буде ламати цю кругову поруку, а як ми переконалися на засіданні цього комітету, є все-таки судді, для яких доброчесність і незалежність є не порожнім звуком. Тому я хотів би закликати парламентарів все-таки не втратити ось цей шанс призначити члена Вищої ради правосуддя. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за інформацію.

Олег Барна. І завершуємо.

БАРНА О.С. Ну по-перше, ми всі переконалися, що корумпована система в правоохоронній судовій системі, яка існує в країні, потрібно ламати. Її можуть поламати ось такі люди, які борються з системою всередині, або люди не системи, про що фактично йшов Закон про зміни в прокуратурі, коли набиралися на керівні посади... місцеві... люди поза системою. На превеликий жаль, деякі кажуть, політичні сили цього не розуміли. Але ми бачимо фактично результат – до чого нам треба йти.

Я хочу звернути увагу, шановні члени комітету і журналісти, по тому питанню, що 18 серпня ми розглядали на комітеті питання щодо зриву запуску Єдиного державного реєстру. Дійсно, було на нашому комітеті ряд зауважень до роботи НЗК: чому вони не контролювали відповідно даний процес; чому Держспецзв'язок відповідно не видав ліцензію. Очевидно, це був факт, який мав місце, і на це були підстави, тому що не були відповідно захищені.

Але мене цікавить інший момент. Як фірми "Міранда" і "Криптософт", які були задіяні у розробці цього програмного продукту, який виявився так би мовити неякісним продуктом, бо "Майкрософт" говорили, що такі відповідно отримали на технічні завдання від фірми "Криптософт", мене цікавив сам факт, як ці фірми взагалі отримали право на розроблення цього продукту. І тому з цього приводу, ви знаєте моє запитання в кінці до представника програми ПРООН, яка була у нас, це пані Чела Блерта, я її це запитав: склад тендерної комісії, хто рекомендував ці... відповідно інші дані. Вона дуже толерантно уникнула від відповіді. Ми зайшли туди в коридорі вона прислала свою візитку і сказала, що всю інформацію мені надасть і, відповідно, я ознайомлюся.

Очевидно, що не моє усне звернення не надали чи моїх помічників, вони не надали відповідь навіть на мій депутатський запит з цього приводу. Тобто який стосувався наступного питання: яким чином проходив тендер щодо обрання розробки системи електронного декларування, умови, етапи проведення, учасники і так далі. Хто входив до складу Тендерної комісії, яка обрала ТОВ "Міранда" і "Криптософт"? Хто затверджував і погоджував технічне завдання, яке було поставлено перед ТОВ "Міранда" чи Криптософт"?

Тобто, знаєте, ми фактично обговорювали оцієї проблеми, яка була, тільки наслідки. А от в причину не вникли. Тому, виходячи з цих обставин, що гроші, які поступили від міжнародних організацій ПРООН по боротьбі з корупцією в нашій країні щодо розробки цих... програми електронного декларування, це не є власні кошти цієї фірми, це є міжнародні чи урядові кошти певних країн, які допомагають нам. І я гадаю, що нам на комітеті треба прийняти відповідне колективне рішення щодо звернення до керівника цієї програми чи до уряду тої країни, яка фінансувала цю програму, щодо належного контролю за використанням цими коштами, зокрема цими міжнародними організаціями... ПРООН, яка є у нас в Україні. Тому що, знаєте, як і ті платники податків тих країн, вони теж мають право знати, на

що йдуть їхні гроші, і вони теж зацікавлені, як і ми, щоб ці кошти використовувалися якомога раціональніше і прозоро. І, зокрема, з найбільшою ефективністю. Тому коли ми починаємо боротися з корупцією, то давайте боротися з нею, так би мовити, фундаментально. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це цікава пропозиція. Ви як будь-який член комітету оформіть її в паперовому вигляді, розповсюдимо до наступного засідання. Мою думку ви знаєте. Я думаю, що нам треба сфокусуватися на протидії корупції в Україні. Організація Об'єднаних Націй має власні механізми такого контролю. Але ваша ініціатива, безумовно, має бути обговорена на комітеті.

Ще раз всім дякую. І домовляємося, що наступне слухання буде присвячене розслідуванню справ Майдану.